

„Vojenský odstřelovač má pro zásah k dispozici větší plochu cíle, od brady až po rozkrok. Policejní odstřelovač však musí být až chirurgicky přesný. Když se chybí voják, nemusí to nic znamenat. Jednou bylo větrno a za den jsem chybil hned dva Vietnamce. Když mine cíl policista, může to být velká tragédie. Je tu ovšem rozdíl ve vzdálenostech: zatímco vojenští odstřelovači střílejí až na 800 yardů i dál, podle statistik FBI se průměrný zákrok policejního odstřelovače odehrává na vzdálenost 83 yardů.“

(Carlos N. Hathcock II.)

Gunnery seržant Carlos Norman „Gunny“ Hathcock II. (1942–1999) patří k legendám amerických ozbrojených sil. Byl to nejúspěšnější odstřelovač ve vietnamské válce a nejznámější odstřelovač v celé historii USA. Jeho bojové úspěchy představuje 93 potvrzených zabití a snad až přes tři sta „nepotvrzené“ zabitých vojáků severovietnamské armády a vietcongu. Hathcock svými výsledky významně přispěl ke znovuobjevení odstřelovačské specializace na celém světě.

Carlos vyrostl na farmě poblíž Little Rocku. Zamiloval si přírodu a lov, střelecký talent měl shůry. Od deseti let svými úlovky pravidelně přispíval do kuchyně. Hned po skončení školy si splnil sen a v 17 letech se stal námořním pěšákem. Jeho dovednosti při střelbě z pušky se ukázaly už v nástupním kurzu v Camp Pendleton. Stal se vynikajícím sportovním střelcem a v roce 1965 mezi 3000 účastníky mistrovství ozbrojených sil vyhrál prestižní Wimbledonský pohár na 1000 yardů.

Teprve ve Vietnamu se však Hathcock jako policejní seržant námořní pěchoty přihlásil do prvního kurzu odstřelovačů, protože – navzdory vynikajícím výsledkům snaj-

perů v bojích na tichomořských ostrovech – se odstřelovačská odbornost od konce druhé světové války necvičila. „Pro odstřelovače je ze všeho nejdůležitější bezvýhradná, kompletní, absolutní koncentrace – především na své vybavení, potom na okolí, v němž má nějaký význam i sebemenší vánek a každý lístek na stromě, a konečně na svou kořist,“ napsal Hathcock později. Nedá se však říct, že by ho zabíjení bavilo. „Je to prostě práce, která se musí udělat,“ pokrčil pokaždé rameny nad takovou otázkou. „Zachráni se spousta životů našich kamarádů. Nemám rád zabíjení, mám rád lov. A dělám to, jak nejlíp umím.“

Jako odstřelovač Hathcock odsloužil ve Vietnamu necelé dva osmnáctiměsíční turnusy.

Nenápadný chlapík – v době vietnamské služby měřil 177 centimetrů a vážil jenom pětadesát kilo – se v okolí pověstné kóty 55 poblíž Danangu stal postrachem nepřátel. Ti měli také svoje zpravodajství, takže zjistili jeho totožnost a vypsalí na jeho hlavu odměnu 30 000 dolarů, ačkoliv obvyklá taxa za nepřátelského odstřelovače se v přepočtu pohybovala kolem osmi dolarů... Jednou Hathcock a desátník John Burke za pět dní zničili v Údolí slonů prakticky celou rotu severovietnamské armády. Jindy při „hře na kočku a myš“ s nepřátelským odstřelovačem Hathcock ukončil jeho život přesným zásahem na 500 yardů střelou, která Vietnamci prošla do oka přes optiku jeho vlastního zaměřovacího dalekohledu na pušce. (Později tuto akci použil Steven Spielberg ve filmu Zachraňte vojína Ryana.)

Říká se, že při legendárním „lovu“ na severovietnamského generála Hathcock dokázal nemožné. Na pozici vhodnou pro výstřel se celé čtyři dny a noci doslova po centimetru plazil téměř kilometr otevřeným terénem. K jídlu neměl nic, k pití jednu polní láhev. Byl zamaskovaný trávou a vět-

vemi. Hlídky procházely po louce kolem něj, jeden „hamburger“, jak jim říkal, na něj téměř šlápl. Nakonec Carlos dostal svého generála, jako vždy jediným výstřelem z winchesterovky na sedmset yardů.

Hathcock také zaznamenal odstřelovačský úspěch na nejdělsí vzdálenost: v roce 1967 zastřelil příslušníka vietcongu přibližně na 2500 yardů, tedy na necelých 2300 metrů. Použil k tomu Browningův velkorážový kulomet M2 na náboje 50 BMG (12,7x99 mm), upravený na jednoranovou funkci a doplněný zaměřovacím dalekohledem.

Hathcockova standardní zbraň ovšem byla opakovačka Winchester mo-

del 70 v ráži 30-06 Springfield, s těžkou terčovou hlavní a dalekohledem Unertl 8x. Upravili mu ji praporní zbrojníci, kteří rovněž přebíjeli náboje.

16. září 1969 poblíž jihovietnamského města Que-son Hathcock řídil pásové obojživelné vozidlo Amtrac, které najelo na improvizovanou minu. Napřed vyvázl bez zranění, ale než z hořícího vozidla postupně vytáhl sedm kamarádů, utrpěl popáleniny na 90 procentech povrchu těla, z toho na 40 procentech byly III. stupně. Byl evakuován do USA, dlouhodobě se léčil z bolestivých zranění a prodělal třináct transplantací kůže, aby se nakonec vrátil do služby jako instruktor ve škole US Marine Corps v Quanticu. V roce 1975 se ale jeho zdraví začalo rapidně horšit. Postihla ho roztroušená skleróza. Ještě celé čtvrtstoletí se s ní pral, aby nakonec podlehl. Předtím, dokud mohl, působil jako odstřelovačský instruktor řady policejních sborů v USA.

Lenka AREVALO
Foto archiv